

Søknad om tilskot til skjøtsel og tilrettelegging gjennom BARK - Bevaringsprogram for utvalgte arkeologiske kulturminner

1	Tiltakshavar / søker	Org. nr./person nr.
	Odda kommune	964 967 814
	Post / e-post	Telefonnr.
	jorunn.monrad@odda.kommune.no	53654675
2	Kulturminne-ID i Askeladden (for alle lokaliteter og enkeltminne)	gnr., bnr.
	101841	49/5
	Gardsnamn	Kommune
	Bygdeborgen på Tjørnaldalshaugen (Sandvindshaugen i Askeladden)	Odda
3	Namn på eigar (ved fleire eigarar, spesifiser under "andre opplysningar")	Telefonnr.
	Einar Riise	95067704
	Post / e-post	
	einar.riise@outlook.com	
4	Søknadssum (overført frå side 4, finansieringsplan)	
	62.550,00	
5	Skildring av prosjektet	
Kulturminnetype og tilstand (røys, haug, m.m., tilgrodd, erosjonsskade, m.m.)	Bygdeborg fra jernalder. Registrert av Per Fett i 1954. Hans beskrivelse gjengis i Askeladden: "Bygdeborg (...) Ein 8 m lang mur vernar søre kant av flata på toppen, der det og er eit vasshol". Bygdeborgen ligger synlig i terrenget, som en rad store steiner som krysser stien. Området er dekket av blåbærlyng og litt skog, men restene er ikke tilgrodd. Stien går	
Datering	Jernalder (registrert i Askeladden)	
Tidlegare tilrettelegging	Det går en DNT-merket sti forbi bygdeborgen, og det står et kart på en plansje ved parkeringsplassen ved hovedveien nedenfor bygdeborgen, men det står ikke noe om bygdeborgen der, og selv om det står et skilt som viser stien (lite synlig) opp til borgen så står det ikke noe om bygdeborgen der heller. Ved selve bygdeborgen har	
Tidlegare skjøtsel	Stien er godt oppgått, og folk i området vet om bygdeborgen, som er merket i Askeladden. Men de som ikke er lokalkjent vet ikke om borgen. Sannsynligvis vet heller ikke mange av de som går på stien. og skriver navnet sitt i hoken. om at de befinner	
Andre opplysningar		

6 Informasjon om prosjektet

Er føremålet med prosjektet:

Prosjektering

Ny tilrettelegging

Oppgradering / utbetring av eksisterande tilrettelegging

Omfattar prosjektet tiltak for universell utforming?

Ja

Nei

Skildring av eventuelle tiltak for universell utforming

Er det vedteken kulturminneplan for kommunen?

Ja

Nei

Dersom slik plan er under arbeid, når er den planlagt vedtatt? (årstal)

Gjer greie for kor vidt kulturminnet er prioritert av kommunen

Bygdeborgen i Tjørnadalen er et prioritert område i kommunens kulturminneplan (punkt 6.1.4., side 13 i vedlagte kulturminneplan).

Punkt 6.1.5 av kulturminneplanen er en liste over tiltak, der bygdeborgen er prioritert som nr. 2 etter inkludering av kulturminner i kommunens friluftskart: "2: Skilting oppe på bygdeborgen, Tjørnadalshovden. Informasjonsplakett om forsvarsanlegget, datering m.m. Mål: Komplettere bygdeborgen som friluftsmål. Info til skoleelever og interesserte".

Gjer greie for lokal forankring av prosjektet

Skilting av bygdeborgen vil utvilsomt være svært velkommen i kommunen. Området er mye brukt av turgåere, noe boken Anders Gavle har plassert i et stativ ved borgen bevitner. Skilt med informasjon, utformet på en slik måte at de er i harmoni med landskapet, vil utvilsomt skape enda mer interesse for turen og kulturminnet, og dermed fremme både kunnskap om lokalhistorie og friluftsliv i kommunen.

Gjer greie for tilkomst, parkering, m.m.

Poenget med bygdeborgen var at de skulle være vanskelig tilgjengelige for fienden, og stien opp til bygdeborgen i Tjørnadalen er bratt og alt annet enn universelt tilgjengelig. Men for en person i normal form er dette en fin og på ingen måte vanskelig tur, og stien er godt opptråkket og lett å se. Dessuten går stien fra en traktorvei (stengt for biler), opp en bratt skrent, sørover langs et høydedrag og så ned igjen på traktorveien. Fra parkeringsplassen er det ca. 20 minutter til borgen, derfra ned til traktorveien på sørsiden ca. 20 minutter, og så ca. 20 minutter tilhake langs traktorveien til parkeringsplassen: en fin rundtur nå

Eventuell anna relevant informasjon

Turen opp til bygdeborgen og ned den andre siden og tilbake langs traktorveien er en typisk fin 1-timers tur, som er bynær og gir en fin naturopplevelse. Mer informasjon om bygdeborgen kan dermed bidra både til kulturforståelse og til friluftsliv blant lokale og tilreisende.

Det er eit vilkår at den som får tilskot gjennom Bevaringsprogram for Utvalgte Arkeologiske Kulturminner (BARK) gjennomfører arbeidet i samråd med Hordaland fylkeskommune og at arbeidet vert gjort etter dei retningslinjene som vert satt fast av vernemynda.

Retningslinjene skal sikra at arbeidet vert gjort på ein måte som ikkje kan føra til skade på kulturminne og at formidling og tilrettelegging vert gjort på ein god måte som ikkje går ut over vernet og som gjev fagleg korrekt informasjon.

7 Gjer greie for kontakt / avtalar med fylkeskommunen og eigar

Byantikvar har kontaktet grunneier og bedt om tillatelse til å sette opp skilt, og fått skriftlig tillatelse til det som vedlegges.

Fylkeskommune ved Solveig Lohne Rongved har synfart området sammen med byantikvar 15.9.2015 og arbeidet med tilrettelegging og skilting vil utføres i samarbeid med fylkeskommune.

8 Skildre dei enkelte tiltaka og korleis dei er tenkt gjennomført

Skjøtselsplan vil utarbeides av Hordaland Fylkeskommune i samarbeid med Odda kommune.

Rydding og fjerning av vegetasjon:

Det er nødvendig å fjerne litt vegetasjon for å gjøre muren synlig, men dette er et naturområde og det bør gjøres så lite inngrep som mulig.

Tilgjengelighet

Stien er allerede opptråkket og det er ikke nødvendig å endre på dette. Stien er merket av DNT med røde T-er.

Skilting

Det skal settes opp et større skilt ved parkeringsplassen langs riksveien (grønn pil på vedlagt kart) , et mindre skilt som viser der stien går fra traktorveien opp mot bygdeborgen på nordsiden (blå pil), et mellomstort skilt ved bygdeborgen (gul pil), og et mellomstort skilt der stien går fra traktorveien opp mot bygdeborgen på sørsiden (oransje pil).

Kommunen har flere kulturminner med spesielt skiltstativ, og nye skilt bør harmonere med dette. Hvis det skulle være umulig å ta samme stativ i bruk pga. hensyn til kulturminnet, skal nye stativ harmonere med eldre gjennom bruk av farge, material og annet. Skiltene skal utformes i samarbeid med fylkeskommune, på grunnlag av eksisterende mal. De skal inneholde en kortfattet beskrivelse av kulturminnet og dets historie, med tekster på norsk, engelsk og tysk (etter fylkeskommunens mal). De vil også ha QR-kode med kobling til mer utdypende informasjon på forskjellige språk.

9 Gjer greie for kven som skal utføra arbeidet og kven som har ansvar for oppfølging / drift / vedlikehald

Byantikvar vil koordinere alle aktiviteter.

Det skal utarbeides en skjøtelsesplan for området. Denne vil skrives av Hardanger Fylkeskommune i samarbeid med kommunen og grunneier, men vil i grove trekke bestå av:

Opprydding og tilrettelegging vil utføres etter at skjøtelsesplan for området er utarbeidet og godkjent.

Rydding og fjerning av vegetasjon

Dette vil utføres av kommunens avdeling for park og anlegg.

Planlegging og utforming av skilt

Byantikvar (som er arealplanlegger og kunsthistoriker og som har kunstutdanning og erfaring i kunst og design) vil koordinere og stå for innhold og utforming av skilt, i samarbeid med fylkeskommune. Skilt vil utformes grafisk i henhold til fylkeskommunens mal, illustrasjoner vil tegnes av arkitekt og illustratør Karoline Førstund, byantikvar vil redigere (fylkeskommune vil motta siste utkast til godkjenning). Grafisk utforming og produksjon vil utføres av Odda trykk, som også vil stå for konstruksjon av skilt i samarbeid med underleverandører. Høyer Odda vil stå for installasjon av skiltene.

Drift og vedlikehold

Byantikvar vil i samarbeid med avdelingen for bygg og eiendom utarbeide en plan for vedlikehold på grunnlag av skjøtelsesplanen. Avdelingen for bygg og eiendom, og nærmere bestemt ansvarshavende for park og anlegg, vil stå for vedlikehold.

10 Kostnadsoverslag og framdriftsplan

Prosjektering av tilrettelegging av området 5 timer x 500 kr	2.500
Rydding og fjerning av vegetasjon 10 timer x 500	5.000
Produksjon av innhold for skilt 10 timer x 500 kr	5.000
Produksjon av illustrasjoner for skilt 10 timer x 500 kr	5.000
Grafisk utforming av skilt 9 timer x 800 kr	9.600
Trykk av 3 aluskilt med vinylprint og laminering	7.500
Stativ i tremateriale x 3	25.500
Installasjon, betongarbeid, materialer for installasjon (3 skilt)	45.000
Installasjon/produksjon av lite veiviserskilt (pil opp til stien)	20.000
Sum	125.100

Fremdriftsplan

Eventuelle midler forutsettes å være tilgjengelige i mars/april. På grunnlag av dette:

April:

Produksjon av innhold, illustrasjoner og grafisk utforming

Enighet om utforming av stativer (byantikvar/fylkeskommune/produsent)

Mai:

Opprydding og fjerning av vegetasjon

Trykking av aluskilt og produksjon av stativer

Vedlikehold og drift:

Bygdeborgen trenger ikke spesielt vedlikehold, med unntak av å kontrollere at skiltene ikke tar skade av sne om våren, og fjerne litt vegetasjon/rydde noen ganger om året, men når området først er tilrettelagt med skilting

11 Finansieringsplan. Oversikt over korleis totalkostnaden er planlagt dekt gjennom tilskot frå:

BARK-midlar	62.550,00
eventuelt tilskot frå kommunen	62.550,00
eventuelt tilskot frå andre tilskotsordningar	
andel av egne midlar	50%
andre midlar	
dugnadsarbeid	
anna	
Sum (kr):	125.100,00

Stad:	Dato:	Underskrift
12 Odda	29.10.2015	Jorunn Monrad (versjon med underskrift vedlegges)

13 Kommunen sin uttale

Prioritering:	høyt prioritert, men 2. prioritet i forhold til kollgropene
Tilskot frå kommunen:	50%, dvs. 62.550,-
Fråsegn:	Dette området er mye brukt, og skilt om bygdeborgen ville ha stor effekt med hensyn til formidling og kunnskap om lokal historie. Det vil også være av verdi for mange turister som vil ha en annen opplevelse av området. Den eneste grunnen til at det ikke prioriteres like høyt som kollgropene er at disse er mer utsatt for skader. Det ville uansett være ønskelig å produsere skiltene osv. under ett, og ikke stykkvis, fordi det er mer økonomisk og tidsbesparende.

Søknaden sendast pr. e-post til: hfk@hfk.no

NB! Søknadsfrist 1. november